

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)
Київський національний торговельно-економічний університет
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Кафедра товарознавства непродовольчих товарів

СУЧАСНЕ МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО ТА ТОВАРОЗНАВСТВО: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА, ОСВІТА

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 14–15 березня 2017 року)

**Полтава
ПУЕТ
2017**

УДК 620.22+[658.62:005.52](043.2)
С91

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Програмний комітет

О. О. Нестуля, голова програмного комітету, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
А. А. Мазаракі, д. е. н., професор, ректор Київського національного торговельно-економічного університету, дійсний член Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України;
О. В. Черевко, д. е. н., професор, ректор Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького;
П. О. Куцик, к. е. н., професор, ректор Львівського торговельно-економічного університету;
С. М. Лебедєва, д. е. н., професор, ректор Білоруського торговельно-економічного університету споживчої кооперації (Республіка Білорусь);
Е. Б. Сидиков, д. і. н., професор, ректор Євразійського національного університету імені Л. М. Гумільова (Республіка Казахстан);
Л. А. Шага, д. е. н., професор, ректор Кооперативно-торгового університету Молдови (Республіка Молдова);
М. М. Шарифзада, д. е. н., професор, ректор Таджикиського державного університету комерції (Республіка Таджикистан).

Організаційний комітет

С. В. Гаркуша, голова організаційного комітету, д. т. н., професор, проректор із наукової роботи Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Г. М. Кожушко, заступник голови організаційного комітету, д. т. н., професор, професор кафедри товарознавства непродовольчих товарів Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Т. В. Сахно, заступник голови організаційного комітету, д. х. н., професор, с. н. с. Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
В. М. Сорокін, д. т. н., професор, заступник директора з наукової роботи Інституту фізики напівпровідників імені В. Є. Лашкарьова НАН України (НАНУ), член-кореспондент НАНУ;
О. О. Іщенко, д. х. н., професор, завідувач відділу Інституту органічної хімії НАНУ, член-кореспондент НАНУ;
С. Я. Кучмії, д. х. н., професор, завідувач відділу фотохімії Інституту фізичної хімії імені Л. В. Писаржевського НАНУ, член-кореспондент НАНУ;
Н. Н. Барашков, д. х. н., професор, директор із наукової роботи MICRO-TRACERS Inc. Сан-Франциско (США);
Ханс Огрен, професор, Вища королівська технічна школа Стокгольму (Швеція);
Г. І. Довбишко, д. ф.-м. н., професор, керівник відділу біологічних систем Інституту фізики НАНУ;
І. С. Грзібасва, д. х. н., професор, професор кафедри хімії Євразійського національного університету імені Л. М. Гумільова (Республіка Казахстан);
Н. В. Мерезько, д. т. н., професор, завідувач кафедри товарознавства та експертизи непродовольчих товарів Київського національного торговельно-економічного університету, академік Української технологічної академії;
Б. П. Мінаєв, д. х. н., професор, завідувач кафедри хімії та наноматеріалознавства Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, заслужений діяч науки і техніки України;
І. О. Дудя, д. т. н., професор, завідувач кафедри товарознавства та комерційної діяльності Чернігівського національного технологічного університету;
Н. І. Остапенко, д. ф.-м. н., професор, Інститут фізики НАНУ;
В. Є. Сіцко, д. т. н., професор, завідувач кафедри товарознавства непродовольчих товарів Білоруського торговельно-економічного університету споживчої кооперації;
Ю. Е. Сахно, PhD, науковий співробітник лабораторії реакційної здатності поверхні, Університета П'єра і Марії Кюрі (Франція);
Г. В. Баршнінков, PhD, Вища королівська технічна школа Стокгольму (Швеція).

Сучасне матеріалознавство та товарознавство: теорія, практика, освіта: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 14–15 березня 2017 року). – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 280 с. – Текст : укр., англ.

ISBN 978-966-184-270-9

У матеріалах конференції розглянуто актуальні теоретичні та практичні питання, пов'язані з розвитком матеріалознавства й товарознавства в Україні та за її межами в контексті світових досягнень науки і техніки.

Розраховано на вчених, викладачів навчальних закладів, докторантів, аспірантів, магістрантів, а також фахівців, які займаються проблемами матеріалознавства та товарознавства.

УДК 620.22+[658.62:005.52](043.2)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2017

ISBN 978-966-184-270-9

6. Офіційний сайт компанії ТОВ «Фрам» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://okna-fram.com.ua>. – Назва з екрана. – Дата звернення 27.02.2017.
7. Офіційний сайт компанії «Нагель-Фантерс» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nagel-fenster.com.ua>. – Назва з екрана. – Дата звернення 27.02.2017.
8. Офіційний сайт компанії Rein Holz [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rein-holz.com>. – Назва з екрана. – Дата звернення 27.02.2017.
9. Офіційний сайт компанії Марконі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://marconi.ua>. – Назва з екрана. – Дата звернення 27.02.2017.
10. Офіційний сайт компанії Grandis [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://grandis.com.ua>. – Назва з екрана. – Дата звернення 27.02.2017.
11. Офіційний сайт компанії «Зебніц» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zebnic.promobud.ua/derevyannye_okna.htm. – Назва з екрана. – Дата звернення 27.02.2017.
12. Офіційний сайт компанії «Грифон» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://griffon-vikna.lviv.ua>. – Назва з екрана. – Дата звернення 27.02.2017.

Р. Г. Абдуллаєв; А. С. Браїлко, к. т. н.
*Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», Україна
locckked@gmail.com, anna.braillko@gmail.com*

ПРОБЛЕМИ РИНКУ ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ УКРАЇНИ ТА ЙОГО АДАПТАЦІЯ ДО РИНКУ ЄС

Український ринок тютюнової продукції є конкурентним та динамічним. На ньому представлено близько 100 бренд-сімей і понад 350 найменувань сигарет, що свідчить про широкий вибір пропозицій і високий рівень конкуренції. Динамічність ринку визначається наявністю великої різноманітності сигаретних форматів. Все більшу популярність набирають сучасні формати сигарет – «Super Slims», «King Size Super Slims», а також «Slims» і зовсім нові формати «Queen Size» та «Ultra Slims» [1].

У розрізі сегментації ринку за міцністю сигарет також спостерігається тенденція до зростаючого попиту на сигарети з порівняно меншим вмістом смол і нікотину. Україна відрізняється від багатьох інших європейських ринків тим, що вподобання українських курців в основ-

ному пов'язані з сигаретами невисокої міцності, вміст смол в яких становить 2–8 мг. На частку таких сигарет припадає 66,5 % ринку. При цьому сегмент сигарет легких з вмістом смол 1 мг займає 5 % ринку і їх частка продовжує скорочуватись. Наразі більше 60 % всіх сигарет [1], що реалізуються в Україні, представлені в низькому і середньому цінових сегментах. Рівень споживання тютюнової продукції в Україні в цілому залишається стабільним. Головна тенденція ринку тютюнової продукції в Україні останніх років – падіння обсягів легального ринку [1].

Ситуація, коли споживання залишається стабільним, а обсяги легального виробництва скорочуються, свідчить про заміщення легального продукту нелегальним. Зростання пропозицій дешевої неврахованої продукції на ринку є результатом неодноразового не прогнозованого підвищення ставок акцизного збору на сигарети. Українські курці, не витримуючи систематичного підвищення цін на легальні сигарети, переходять на більш дешеву контрабандну та контрафактну тютюнову продукцію [1].

Контрабанда сигарет – прибутковий бізнес у західних прикордонних областях України. Ціни на сигарети в Польщі значно вищі ніж в Україні, а це дозволяє заробити немалі гроші на контрабанді. У Польщу цигарки везуть з Волині, до Словаччини й Угорщини – з Закарпаття. Контрабанду приховують в автобусах, автомобілях, були спроби перевозити навіть повітряним шляхом, зокрема, літаками, або ж дронами. Найчастіше тютюнові вироби приховують у конструктивних порожнинах транспортних засобів (у дверях, бамперах, під декоративною обшивкою даху автомобілів, в панелі приладів, в повітряних фільтрах, під сидінням). Сигарети також приховують у запасних колесах до автомобілів, намагаються перевозити їх під виглядом печива, макаронів (в середині коробок продуктів харчування), в пакетах будівельного пінопласту, в коробках з під соку, яким надавали цілісного вигляду [2].

В 2015 р. у м. Люблін було 20 зафіксованих випадків, коли предметом злочину були сигарети/тютюнові вироби. За весь 2016 р. було зафіксовано два випадки. В 2015 р. у Люблінському воєводстві зафіксували 259, а в 2016 р. – 129 випадків затримання. Впродовж чотирьох місяців 2016 р. під час спроби незаконного переміщення сигарет через державний кордон України було затримано 438 осіб, а за чотири місяці 2016 р. на україно-польському кордоні було виявлено 358 фактів незаконного перевезення сигарет. В 2016 р. контрабанду в країни ЄС намагались вивезти навіть у автомобілях із дипломатичними номерами [2]. За чотири місяці 2016 р. вилучено 15,3 млн штук сигарет на суму 4,8 млн гривень [2]. Найбільші партії сигарет вилу-

чалися Київською митницею Державної фіскальної служби України (далі по тексту – ДФСУ) – понад 6,5 млн штук, Одеською митницею ДФСУ – понад 616 тис. шт, Закарпатською митницею ДФСУ – 570 штук, Запорізькою митницею ДФСУ – 200 тис. штук, Волинською митницею ДФСУ – 150 тис. штук [2]. Впродовж 2015 р. працівники волинської митниці ДФСУ склали 779 протоколів про порушення митних правил, що стосуються тютюнових виробів. Тоді у більшості випадків дії кваліфікували за ч. 1 ст. 483 Митного кодексу України. Тобто було накладено штраф у розмірі 100 % вартості товару – безпосередніх предметів порушення митних правил з конфіскацією товару, а також транспортних засобів зі спеціально виготовленими сховищами (тайниками) [2].

Згідно даних Всесвітньої митної організації Україна займає перше місце в світі по контрабанді сигарет [2]. В Угоді про Асоціацію з ЄС [3] Україна зобов'язалася гармонізувати ставки акцизів з метою недопущення нелегальної торгівлі в ЄС.

Основні вимоги до тютюнових акцизів у ЄС встановлено Директивою 2011/64/ЄС про структуру і ставки акцизів, що застосовуються до цих виробів [4]. Стаття 10 Директиви встановлює, що починаючи з 1 січня 2014 р. мінімальне акцизне навантаження у ЄС складає не менше 90 євро за тисячу штук сигарет та не менше 60 % від середньо-зваженої роздрібної ціни сигарет. Наразі в Україні мінімальний акциз на сигарети встановлено на рівні 425,75 грн за тисячу штук, що за курсом складає менше 15 євро. За даними Європейської комісії, станом на початок 2016 р. деякі країни ЄС (Литва, Болгарія та Угорщина) досі не досягли рівня акцизу у 90 євро за тисячу штук (стаття 10 Директиви дозволяє їм це зробити до 1 січня 2017 р.). Україна у відносинах з ЄС також має чітку формулу дій у цьому питанні: додатком XXVIII до Угоди про асоціацію передбачено, що гармонізація ставок тютюнових акцизів повинна здійснюватися відповідно до графіку, який встановлюється Радою асоціації. Однак такий графік досі не узгоджено, і невідомо, яку роботу в цьому напрямку здійснює український уряд [4].

На рівні Ради асоціації має бути узгоджено такий графік підвищення тютюнових акцизів, який передбачав би відповідні перехідні періоди з урахуванням і європейського досвіду, і «обмежень регіонального контексту» (стаття 352 Угоди про асоціацію) [3], тобто необхідно враховувати й економічний стан країни. Підвищення спеціальної ставки та мінімального акцизного зобов'язання на сигарети на 20 % щороку дозволить досягти ставки у 90 євро вже за 10 р. Проте остання ініціатива уряду підвищити мінімальний акциз одразу на 30 %,

вочевидь, не пов'язана з гармонізацією ставок, бо немає таких нагальних зобов'язань перед ЄС, натомість є суто українська політика наповнення бюджету за рахунок традиційного збільшення податків на «шкідливі» продукти [4].

Способами боротьби з контрабандою є [3]: підвищення акцизу на сигарети і зростання ціни на тютюнові вироби в Україні; посилення контролю, встановлення сучасних сканерів на кордоні, посилення адміністративної відповідальності, можливо, кримінальної для контрабандистів та людей, які їх покривають.

Список використаних інформаційних джерел

1. Тютюновий ринок в Україні [Електронний ресурс]: Imperial Tobacco. – Режим доступу: <http://imperial-tobacco.com.ua/tobacco/market/>. – Назва з екрана.
2. Голуб М. Контрабандний бізнес: як цигарки з України незаконно вивозять і продають у Польщі [Електронний ресурс]: CORRUPT.UA / М. Голуб. – Режим доступу: <http://corruptua.org/2016/06/kontrabandniy-biznes-yak-tsigarki-z-ukrayini-nezakonno-vivozyat-i-prodayut-u-polshhi/>. – Назва з екрана.
3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Угода, Список, Міжнародний документ редакція від 30.11.2015 [Електронний ресурс]: офіційний веб-портал Верховної Ради України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011. – Назва з екрана.
4. Черніков Д. Вкуримо по-європейськи? Чи відповідає збільшення акцизів зобов'язанням перед ЄС [Електронний ресурс]: Європейська правда. Міжнародна безпека та євроінтеграція України / Д. Черніков. – Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/experts/2016/10/17/7055849/>.

А. В. Андриенко, магістр; А. С. Браїлко, к. т. н.

*Высшее учебное заведение Укоопсоюза
«Полтавский университет экономики и торговли», Украина
lanandrienko@gmail.com, anna.brailko@gmail.com*

ОСОБЕННОСТИ СОВРЕМЕННОГО РЫНКА ЮВЕЛИРНЫХ ИЗДЕЛИЙ ИЗ СЕРЕБРА

Ювелирные изделия из серебра в течение многих столетий пользовались большой популярностью, как одни из самых эффективных и доступных по стоимости украшений [1]. Возвращение моды на сереб-

<i>Болгова Л. В., Горбачева Л. А.</i> Модифицированный метод получения пищевой добавки Е476	169
<i>Семенов А. О.</i> Дослідження відповідності металогалогенних ламп різних торговельних марок вимогам нормативної документації	171
<i>Коломієць Т. М., Шкода В. М.</i> Моніторинг ринку безфосфатних пральних порошків в Україні та світі	174
<i>Манжос О. Ф., Бородай А. Б.</i> Мікробіологічні ризики забруднення харчових продуктів	177
<i>Шелудько В. М.</i> Зміни показників якості капкейків з подрібненими гороховими пластівцями в процесі зберігання	180
<i>Гуцак О. М., Семак Б. Д.</i> Спектроколориметричний метод оцінки пофарбувань платтяних тканин рослинними барвниками	183
<i>Калашиник О. В., Кириченко О. В.</i> Інформаційне забезпечення покривних полотен типу агроволокно	186

СЕКЦІЯ 4. МАРКЕТИНГОВІ АСПЕКТИ ТОВАРОЗНАВСТВА..... 189

<i>Рижкова Г. А.</i> Товарознавчий огляд українських виробників твердого мила	189
<i>Сіренко С. О., Тернова А. С.</i> Виявлення споживчих переваг на ринку тренажерів	192
<i>Черняк Л. В., Коломієць Т. М.</i> Ринок дизельного палива в Україні	195
<i>Шеремет О. В.</i> Формування сучасного ринку дерев'яних еврорівкон в Україні	198
<i>Абдуллаєв Р. Г., Браїлко А. С.</i> Проблеми ринку тютюнових виробів України та його адаптація до ринку ЄС	201
<i>Андрієнко А. В., Браїлко А. С.</i> Особенности современного рынка ювелирных изделий из серебра	204
<i>Бондаренко О. М.</i> Конкурентні переваги провідних виробників панчішно-шкарпеткових виробів в Україні	208
<i>Бондаренко В. М.</i> Упаковка товару як ефективний засіб комунікації	212
<i>Артюх Т. М., Меденцева А. І., Жук П. Ю.</i> Прогнозування вартості фантазійних діамантів на світовому ринку та алмазних біржах	214

Наукове видання

**СУЧАСНЕ МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО
ТА ТОВАРОЗНАВСТВО: ТЕОРІЯ,
ПРАКТИКА, ОСВІТА**

**Матеріали IV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

(м. Полтава, 14–15 березня 2017 року)

(Українською, англійською мовами)

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *Г. А. Бжікян*

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 16,3.
Тираж 36 пр. Зам. № 064/923.*

*Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81*

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*